

CICERO

VIATA SI OPERA SA

Viata lui *CICERO*

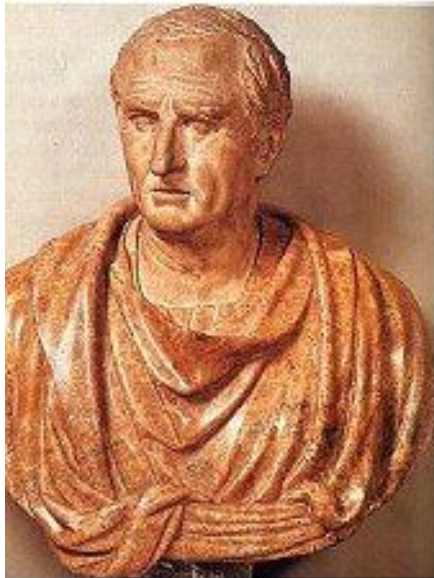

Cicero in viata publica

- Viata publica a lui Cicero este indeobste aspru judecata de istoricii din zilele noastre. El plateste pentru cat a fost de moderat.

-
- ❑ Trei imprejurari contribuie de obicei la determinarea opiniilor politice ale unui om: obarsia, reflectiile personale si temperamentul.
 - ❑ Cicero n-ar fi putut afla un imbold politic in obarsia sa. Nu apartinea unei familii cunoscute. Era primul din neamul sau care se indeletnicea cu treburile publice si numele pe care-l purta nu-l indatora dinainte fata de niciun partid.
 - ❑ Cicero a putut gasi in sanul familiei respectul fata de trecut, dragostea de tara si o preferinta instinctiva pentru forma republicana de guvernament. Cand a intrat in viata politica, a fost silit sa se hotarasca singur, grea incercare pentru un caracter sovaitor!
-

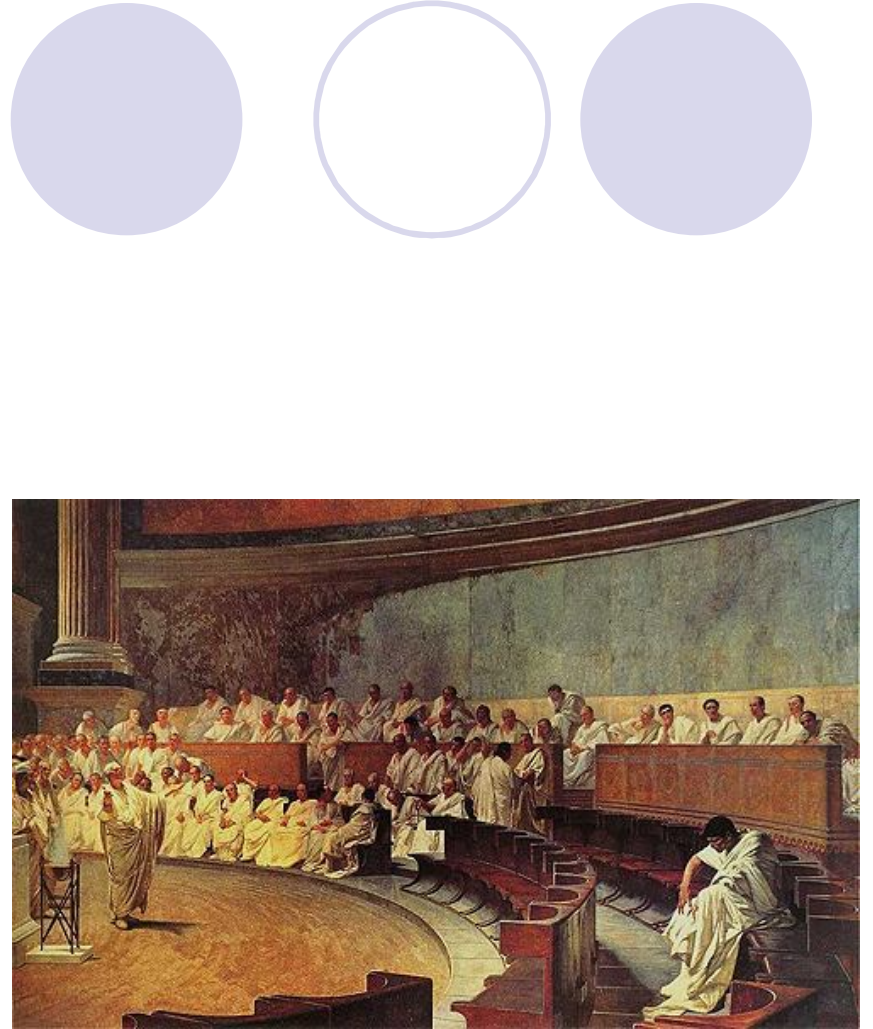

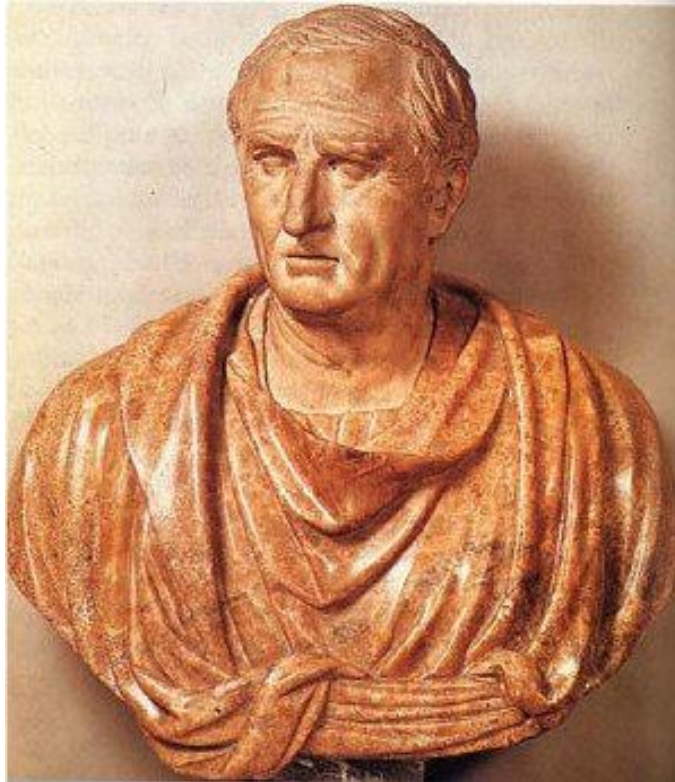
- Cicero se simtea atras de aristocratie datorita predilectiei acesteia pentru manierele alese si placerile rafinate; dar cu țâfnele ei nu se putea impaca. Astfel ca, desi o sluja, tot a pastrat impotriva-i răcă lui de burghez nemultumit.
- Daca insa aristocratia ii era putin pe plac, indragea inca si mai putin guvernamentul popular. E cel mai rau dintre toate, a spus el.

Care era prin urmare forma de guvernământ care i se parea mai bună? O spune foarte limpede în *Republica* lui; aceea care pe toate le uneste într-o dreaptă cumpanire:

- "Vreau, spune el, ca în stat să existe o putere supremă și regală, ca o altă parte să fie rezervată autorității primilor cetățeni și ca unele lucruri să fie lăsate în seama aprecierii și vointei poporului"
-

- Putem asadar recunoaste, fara a-l umili prea mult pe Cicero, ca viata publica nu i se potrivea. Cauzele pentru care a fost un scriitor fara pereche, nu-i ingaduiau sa fie un bun om politic. Instabilitatea aceea a impresiilor, sensibilitatea aceea delicata si irascibila, izvor principal al talentului sau literar, nu-l lasau indeajuns de stapan pe propria-i vointa.
- Cele ce-am spus despre caracterul lui Cicero explica motivul primelor sale pareri politice. In for, el a inceput sa apara in timpul stapanirii lui Sulla. Aristocratia era atotputernica pe atunci si abuza peste masura de puterea ei.

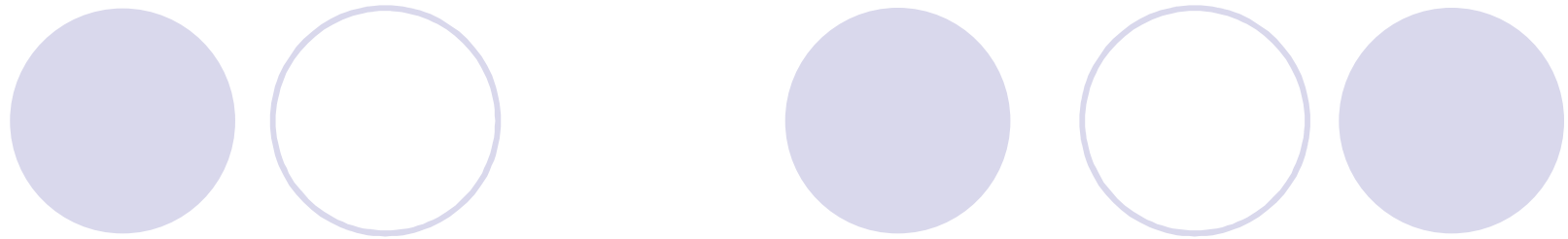

- Debutul i-a fost plin de indrazneala si a starnit valva. In mijlocul teroarei mute intretinute de amintirea proscriptiilor, Cicero a cutezat sa vorbeasca si in tacerea deplina cuvantul sau a avut si mai mult rasunet

Cicero in viata particulara

- Cei care au citit corespondenta lui Cicero cu Atticus si au cunostinta de locul pe care-l detin chestiunile banesti in marturisirile sale intime, nu se vor mira ca incep studiul vietii sale particulare in cercand sa-mi dau seama de starea averii lui.

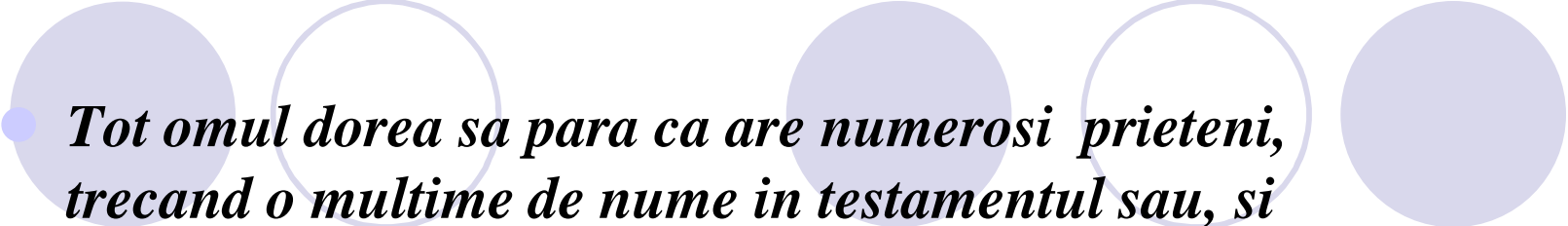

- *In ce fel si-o agonisise? El marturiseste undeva ca mijloacele prin care te puteai imbogati pe cale cinstita la Roma erau negotul, contractarea de lucrari publice si arendarea impozitelor, dar mijloacele acestea, tare prielnice pentru oamenii zoriti sa se imbogateasca, nu puteau fi folosite decat de cei care aveau ambitii politice, caci ele stavileau drumul catre demnitatile publice si in consecinta nu se potriveau unui om care nazuia sa-si carmuiasca tara.*

De unde provenea averea lui Cicero?

- Ne este cunoscută una dintre formele cele mai obișnuite și, pare-se, dintre cele mai legale prin care se vedea marimă această. Există obiceiul la Roma de a-ți plăti după moarte și prin diată toate datoriile, pornite din afecțiune și recunoștință, pe care le asumaseși în cursul vieții. Era un mijloc aflat la dispoziția clientului pentru a se achita față de avocatul care-l aparase și se pare că legea Cincia nu puneă vreo stavilă modului acesta de plată.
-

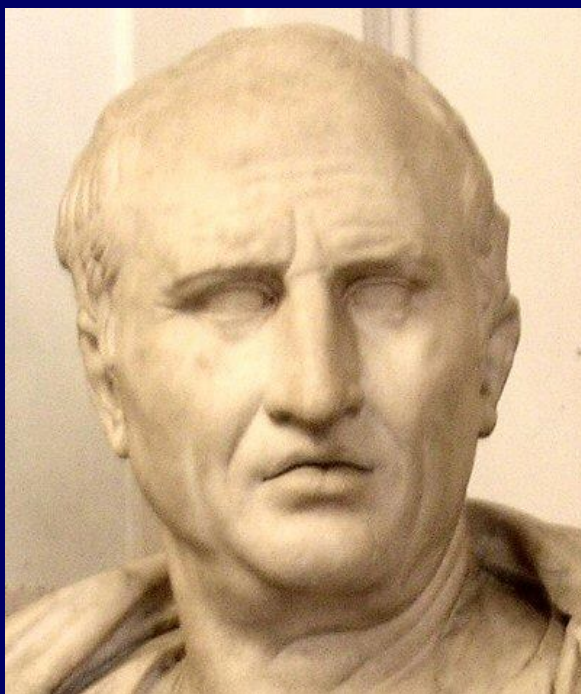
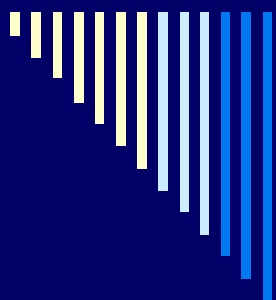
Tot omul dorea sa para ca are numerosi prieteni, trecand o multime de nume in testamentul sau, si fireste ca aparea mai ales numele cele mai de vaza.

- *Cluvius, un bancher bogat din Puzzuoli isi lasa avutul lui Cicero si lui Cezar. De asemenea, arhitectul Cyrus numi printre mostenitorii sai si pe Cicero.*
- *Este cu atat mai vartos de presupus ca un mare orator ca Cicero, cauia ii erau indatorati atatia oameni, si de care toti romanii erau mandri, trebuie sa fi fost deseori titularul unor asemenea generozitati postume. Vedem din scrisori ca a figurat ca mostenitor al multor persoane care nu par sa fi detinut vreun loc insemnat in viata lui.*

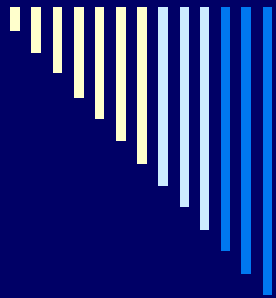
- Nu e mai puțin vrednic de laude pentru faptul că a fost cinstit și a dus o viață de familie liniștită. Și aici vedea virtuți a căror pildă nu o dădeau contemporanii săi.
- E probabil că tineretele i-au fost aspre. Era pe deplin hotărât să ajungă un mare orator, și iată un lucru ce nu se putea obține cu ușurință. Stim de la el cât de aspră era pe atunci ucenicia elocinței.

■ *“Spre a izbândi, ne spune el, trebuie să renunți la toate plăcerile, să fugi de toate distracțiile, să-ți iei rămas bun de la desfătări, jocuri, serbări, ba poate și de la frecventarea prietenilor.”* (Cicero)

- Acesta este prețul plătit de el succesului. Ambiția de care era stăpânit l-a ferit de celelalte patimi, și i-a fost de ajuns.

- Se credea ca avea aproape 30 de ani cand s-a insurat. Era pe sfarsitul stapanirii lui Sulla, in perioada primelor lui succese oratorice. Nevasta-sa, **Terenția**, apartinea unei familii distinse si avute. I aducea drept zestre 120.000 de drahme si suntem in masura sa stim ca mai avea case la Roma si o padure langa Tusculum. A fost o casatorie buna pentru un tanar care – la inceputul carierei politice – avea mai mult parte detalent decat de avere.

- Terentia a mai înrâurit intrucatva si viata politica a lui Cicero. L-a sfatuit sa ia masuri energice in perioada marelui consulat, iar mai tarziu tot ea a bagat zâzania intre el si Clodius, din ura pentru Clodia pe care o banuia ca vrea sa-i cucereasca barbatul.
- Se pare ca a ramas straina si poate nepasatoare la gloria literara a sotului ei. In niciuna dintre frumoasele opere ale lui Cicero, unde numele fiicei, fratelui si fiului sau revin asa de des, nevasta-sa nu e pomenita.

Slide 15

v1

viorela, 9/19/2009

- Ne-a ramas un intreg volum de scrisori ale lui Cicero catre Terentia; volumul acesta contine povestea casniciei lui. Izbitor, de indata ce-l deschidem, este faptul ca – pe masura ce inaintam – scrisorile se scurteaza; ultimele nu sunt decat foarte laconice bilete. Si nu numai ca scade lungimea scrisorilor dar si tonul nu mai este acelasi, iar marturiile de afectiune se fac din ce in ce mai rare.
- Si totusi trecusera 20 de ani de cand Cicero era insurat; dar se afla pe atunci tare nefericit si se pare ca nenorocirea ii face pe oameni mai duiosi si ca familiile resimt nevoia de a se strange mai mult, in ceasurile cand sunt lovite de soarta.

 Cicero fusese tocmai osandit la surghiun. Pleca nepadit de mahnire din Roma, unde stia ca i se arde casa, ca ii sunt urmariti prietenii, ca i se jigneste familia. Terentia se purtase foarte energic; suferise pentru sotul ei si suferise vitejeste.

 Afland de felul cum fusese tratata, Cicero ii scrie deznadajduit:

“Cat sund de nefericit! Trebuie oare ca o femeie atat de virtuasa, de cinstita, de gingasa si devotata sa fie astfel chinuita din pricina mea!”

“Fii incredintata, ii scrie el altadata, ca nu am nimic mai scump decat pe tine. In clipa aceasta imi pare ca te vad, si nu-mi pot opri lacrimile.”.

Si adaoga mai patimas:

“Lumina a ochilor mei, as vrea sa te vad si sa mor in bratele tale”.

Exista de asemenea banuiala ca Terentia a putut fi geloasa din cauza afectiunii pe care Cicero o vadea fiicei sale. Afectiunea acesta trada excese si preferinte care o puteau jigni si nu era ea femeia care sa le rabde fara a se plange.

Sotul ei o surprinde odata sustragand 2000 de sesterți dintr-o suma pe care i-o cerea. Se resemna sa divorteze, dar nu se resemna fara a suferi.

In pofida celor 63 de ani ai sai, s-a gandit sa se recasatoreasca si a gasit o foarte tanara fata, Publilia, pe care tatal ei inainte de a muri o incredintase tutelei lui. O casatorie intre un tutor si pupila lui este un adevarat subiect de comedie.

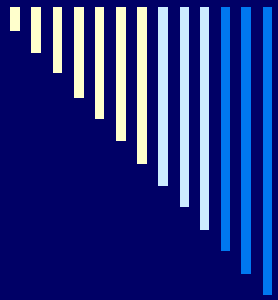

Terentia, care trebuia sa se razbune, repeta pretutindenii ca se indragostise ca un nerod cu tanara aceea.

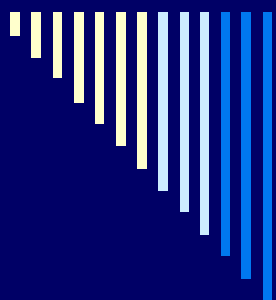

Opera lui **CICERO**

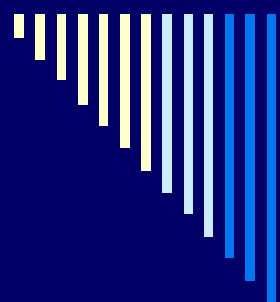

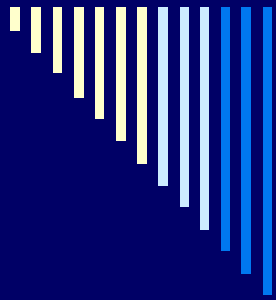
- Cicero a alcătuit o operă imensă. Se pot distinge în primul rând discursurile ciceroniene în număr de 58, care reprezintă o fericită armonizare între talentul nativ, (ingenium), cultura vastă (doctrina) și practica forului (usus forensis). Discursurile acoperă o perioadă de 38 de ani (81-43 î. Hr.) de activitate retorică pusă în slujba cetățeanului și a cetății, "de la interesul sau nevoia cărora niciodată nu m-au sustras odihna, plăcerea sau somnul" (Pro Archia poeta, VI, 12).

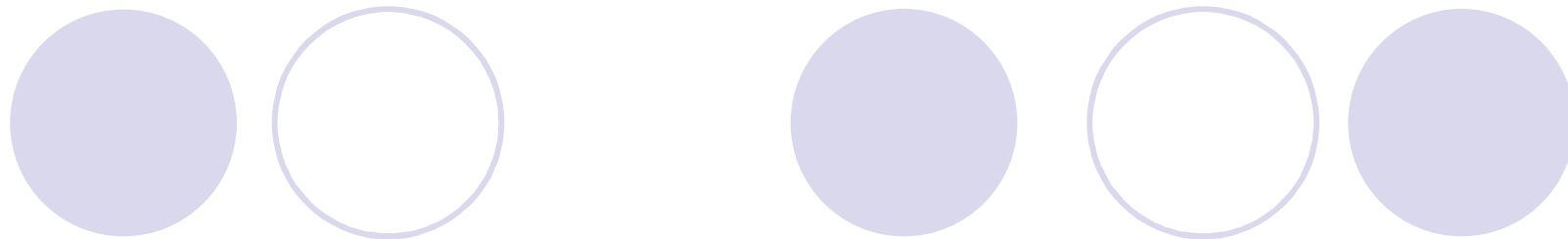
- Între aceste discursuri se disting : In Verrem (Împotriva lui Verres) - o serie de șapte discursuri ținute în 70 î.Hr. împotriva lui C. Verres, guvernatorul nedemn al Siciliei (73-70 î.Hr.), care era acuzat de a fi comis abuzuri foarte grave și malversațiuni în timpul guvernării Siciliei; se remarcă de asemenea In Catilinam (Împotriva lui Catilina, Catilinarele), poate cele mai cunoscute cuvântări ciceroniene pronunțate împotriva lui L. Sergius Catilina, după descoperirea conspirației acestuia împotriva republicii; celebre sunt și cele 14 discursuri pronunțate împotriva lui Marcus Antonius, In Marcum Antonium, care dorea să urmeze politica lui Caesar.

- Cicero se va dedica întru totul filosofiei după anul 56 î.Hr., când, dezamăgit de situația politică, caută un rost al existenței sale în scris, propunându-și să dea Romei o literatură filosofică proprie, în măsură să o elibereze de sub tutela spirituală a Greciei. Opera sa filosofică, chiar dacă nu reprezintă un corpus doctrinar, trebuie apreciată pentru adaptarea modelelor filosofiei grecești la spiritualitatea și mentalitatea romană și, mai ales, pentru impunerea unui limbaj filosofic latin, la crearea căruia Cicero are un merit incontestabil.

- Dintre lucrările sale cu caracter filosofic, merită menționate: De republica (Despre stat) - dialog politic pe tema celei mai bune forme de guvernare și a calităților conducătorului ideal; De legibus (Despre legi) - tot un dialog politic pe tema legislației și a tipului ideal de constituție; De natura deorum (Despre natura zeilor) - scriere pe tema existenței și esenței divinității; De divinatione (Despre divinație) - abordând tema divinației ca har și artă a prezicerii viitorului; și în sfârșit De fato (Despre destin) - o expunere asupra problemei destinului

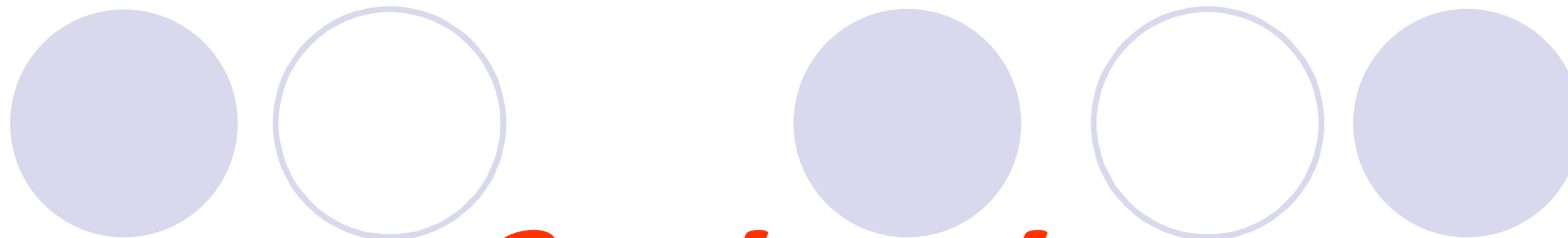

- Cicero are și o vastă corespondență (peste 800 de scrisori) scrisă între anii 68 și 43 î.Hr., care este în același timp un dosar intim al scriitorului și o adevărată frescă a vieții Romei din vremea sa. Omul Cicero ni se descoperă aici cu o surprinzătoare sinceritate prin atitudinile politice și civice, prin viața zilnică din for sau din familie.

Opere filozofice

- De Inventione, De Optimo Genere Oratorum, Topica, De Oratore, De Fato, Paradoxa Stoicorum, De Partitione Oratoria, Brutus, Orator, De Re Publica, De Consulatu Suo, De Legibus, De Finibus, Tusculanæ Disputationes, De Natura Deorum, Academica, Cato Maior de Senectute, Laelius de Amicitia, De Divinatione, De Officiis, Commentariolum Petitionis.

Scrisori

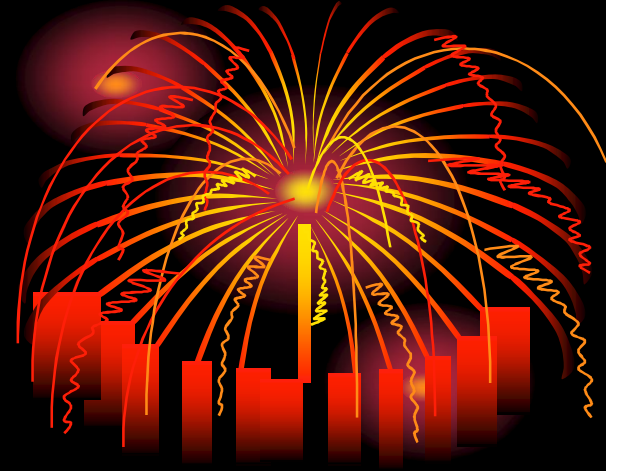
Ad Atticum, Ad Familiares, Ad Quintum, Ad
Brutum,

Prezentare realizata de

NOUR VIORELA - OANA

clasa a XI -a B

- *Surse de documentare:*

- "Cicero si prietenii sai" de Gaston Boissier
- internet